

Sarpsborgskolen 2019

Kunnskaps- og integreringsministeren delte ut Benjaminprisen

04.02.2020 av Eva Rekvén

Alvimhaugen barneskole mottok i dag Benjaminprisen for sitt arbeid mot rasisme og diskriminering. Den anerkjente og høythengende prisen ble overrakt av kunnskaps- og integreringsminister Trine Skei Grande.

I dag var det pyntet til fest på Alvimhaugen barneskole. Elever, lærere, ansatte og en rekke prominente gjester, samlet seg i gymsalen da prisen skulle deles ut.

- Dette er stort. Benjaminprisen er, etter min mening, den viktigste prisen en skole kan få. Prisen har et svært alvorlig bakteppe, men i dag skal vi bare glede oss over det fantastiske arbeidet skolen har gjort for inkludering gjennom mange, mange år, sa en rørt ordfører Sindre Martinsen-Evje.

Tar et viktig samfunnsansvar

Benjaminprisen bærer navnet til 15 år gamle Benjamin Hermansen som ble drept på Holmlia i 2001. Drapet var rasistisk motivert.

Prisen deles ut hvert år, og skolene som mottar prisen arbeider aktivt mot rasisme og alle diskriminerende holdninger og handlinger.

Alvimhaugen barneskole har jobbet målrettet med toleranse og åpenhet, og skolen tar et viktig samfunnsansvar. Prisen er både et klapp på skuldra for det gode arbeidet som er gjort, og en inspirasjon til å fortsette. Vi håper også andre skoler blir inspirert av dere, sier kunnskaps- og integreringsminister, Trine Skei Grande.

[Les juryens begrunnelse her.](#)

Stolt elevrådsleder og rektor

Alvimhaugen er en skole med 28 nasjonaliteter og 19 språk. Vi er en skole der alle kan få være seg selv, og der alle blir respektert. Vi er veldig stolte over denne prisen, sier elevrådsleder Isabella Visco Rosenkilde.

At det systematiske arbeidet vårt med inkludering og fellesskap, fokus på likeverd og respekt for medmennesker blir verdsatt - og at skolen blir tildelt en slik pris, er fantastisk, sier rektor ved Alvimhaugen barneskole, Nina Johannessen Tørholen.

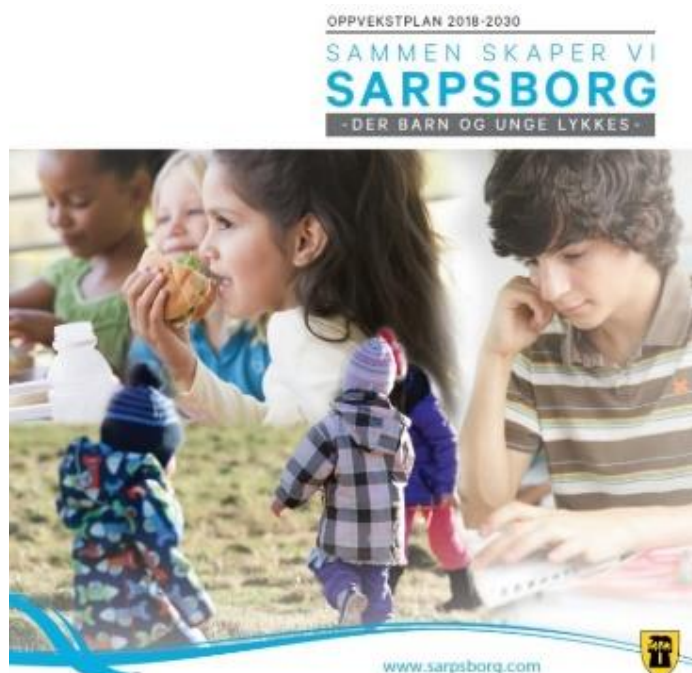
Og jeg skal ikke ta æren for dette arbeidet alene. Alle elever, alle ansatte og de to tidligere rektorene ved skolen har bidratt i dette arbeidet.

Mer om Benjaminprisen

I tillegg til heder og ære, får Alvimhaugen barneskole en sum på 250 000 kroner. Det er HL-senteret (Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter) som administrerer prisen i samarbeid med Utdanningsdirektoratet, med støtte fra Kunnskapsdepartementet.

Innhold

KUNNSKAPS- OG INTEGRERINGSMINISTEREN DELTE UT BENJAMINPRISEN	2
MESTRING OG TRIVSEL I SARPSBORGSKOLEN	4
TILPASSET OPPLÆRING FOR ALLE ELEVER	6
ANSATTE I SARPSBORGSKOLEN	10
KOMPETANSE OG REKRUTTERING	10
HELHET OG SAMMENHENG	15
ELEVENS LÆRINGS- OG ARBEIDSMILJØ	15
LÆRINGSKVALITET OG LÆRINGSUTBYTTE	24
LESING OG REGNING	24
DIGITAL KOMPETANSE	32
SKOLEFRITIDSTILBUDET	36

MESTRING OG TRIVSEL I SARPSBORGSKOLEN

Kvalitetsmeldingen for grunnskolen i Sarpsborg 2019 er utarbeidet for å gi et grunnlag for vurderinger, debatt og dialog til det beste for Sarpsborgskolen.

Opplæringslovens § 13-10 sier at skoleeiere som en del av sitt oppfølgingsansvar skal utarbeide årlig rapport om tilstanden i grunnopplæringen. Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier, dvs. kommunestyret. Tilstandsrapporten skal gi skoleeier et konkret grunnlag for videre utvikling av kvaliteten i egne skoler og skal som et minimum omtale læringsresultater og læringsmiljø. Det er utarbeidet tilstandsrapport, eller kvalitetsmelding, om grunnskolen i Sarpsborg kommune årlig fra 2008.

Bystyret vedtok i november 2018 kommunedelplan for oppvekst 2018-2030, en helhetlig plan for innholdet i barnehage og skole. Planen er et overordnet dokument som bygger på nasjonale føringer og tar opp i seg tidligere vedtatte kommunale styringsdokumenter på oppvekstområdet i Sarpsborg kommune.

Oppvekstplanens *handlingsdel* beskriver tiltak som skal gjennomføres i nærmeste fireårsperiode. Tiltakene i handlingsdelen skal ligge til grunn for virksomhetsplanene for barnehager og skoler. Oppvekstplanen har fire innsatsområder for utvikling av oppvekstområdet. Disse er;

- Helhet og sammenheng,
- Læringskvalitet og læringsutbytte,
- Kompetanse og rekruttering
- Kvalitet i ledelse og organisasjonsutvikling.

«SLIK VIL VI HA DET OG SLIK GJØR VI DET» er begrepene som blir brukt i planen til å beskrive de mål vi vil arbeide mot og de handlinger og tiltak som skal føre til at målene nås.

Kvalitetsmelding om grunnskolen i Sarpsborg kommune er laget for å vise resultater og utviklingsarbeid i 2019, og konkretisere hvordan Sarpsborg kommune skal arbeide videre for å utvikle grunnskolen. Statlige styringsdokumenter og kommunedelplan for oppvekst 2018-2030 ligger til grunn for alle vurderinger og ambisjoner i kvalitetsmeldingen.

Kvalitetsmeldingen om grunnskolen gir en analyse av læringsresultater, læringsmiljø, ressursbruk og utviklingsarbeid i grunnskolen i 2019. Det er i kvalitetsmeldingen vist til historisk utvikling i Sarpsborg kommune og det er vist geografisk sammenligning med Østfold og nasjonale resultater.

Læreplanens overordnede del angir mål for opplæringen og inneholder det verdimessige, kulturelle og kunnskapsmessige grunnlaget for grunnskolen og videregående opplæring;

«Opplæringens mål er å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.»

Skolene i Sarpsborg skal arbeide aktivt og systematisk for å fremme et godt psykososialt miljø der den enkelte kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Dette er en forutsetning for at eleven skal ha de aller beste læreforutsetninger, og prestere sitt beste ut fra eget potensial.

Det er et mål for Sarpsborg kommune at alle elever skal være verdige deltakere i et inkluderende læringsmiljø. Opplæringen skal i størst mulig grad tilrettelegges og tilpasses den enkelte elev innenfor skolens ordinære drift, og de til enhver tid gitte rammer.

Sarpsborgskolen skal opprettholde og forsterke fokuset på endringsarbeid knyttet til opplæringen, utvikle og ta i bruk nye metoder, arbeidsmåter og læringsarenaer.

Medarbeidernes verdifundament, barnesyn og elevsyn er en vesentlig faktor for opplæring og i utviklingsarbeid. Det må legges betydelig vekt på de voksnes evne til å lede barn i deres opplæring.

Det pågår mye godt og viktig utviklingsarbeid i Sarpsborgskolen. Det legges særskilt innsats på resultatforbedringer av elevenes grunnleggende ferdigheter.

Resultatene på nasjonale prøver i lesing og regning på 5.trinn er relativt stabile. Leseresultatene viser en liten økning antall elever på laveste mestringsnivå, fra 26,3% i 2018 til 28,8% 2019. Andel elever på høyeste mestringsnivå har gått noe tilbake fra 18,1% til 15,3%. Det samme ser vi på regning i 2019. Litt flere på laveste nivå og noen færre på høyeste mestringsnivå.

Sarpsborg kommune er imidlertid nærmere nasjonalt nivå i 2018 og 2019 enn vi har vært på målinger fra 2015-2017 både på antall elever på laveste nivå og antall elever på høyeste nivå.

Resultater fra skriftlig eksamen i matematikk på 10.trinn i 2019 viser for Sarpsborg samme gjennomsnitts resultat som i 2018, et gjennomsnitt på 3,4. Nasjonalt gjennomsnitt er på 3,6.

Læringsresultatene brukes systematisk i planleggingen av videre utviklingsarbeid.

Elevenes svar på elevundersøkelsen viser at elevene ved skolene i Sarpsborg trives godt, er motiverte for skolearbeidet sitt og opplever et godt arbeidsmiljø. Resultatene har endret seg lite fra 2018. *Svært få elever i Sarpsborgskolen gir uttrykk for at de blir mobbet.* Forskjellene mellom skolene er små og ligger godt innenfor den feilmarginen vi må regne med når vi leser statistikk.

Kvalitetsmelding om grunnskolen for 2018 er strukturert etter overskrifter fra den nylig vedtatte Oppvekstplanen. Handlingsdelen fra Oppvekstplanen med mål og tiltaksbeskrivelser for planperioden 2019-2022 er gjengitt til slutt i kvalitetsmeldingen.

Kvalitetsmeldingen viser til og presenterer mange tiltak som er igangsatt og videreført i 2019. Endringer tar tid og det er av avgjørende betydning at kommunen evner å holde fast på den retningen som er valgt.

TILPASSET OPPLÆRING FOR ALLE ELEVER

Prinsippet om tilpasset opplæring er sentralt i norsk skole. I Opplæringslovens § 1-3 står det at opplæringen skal tilpasses elevenes evner og forutsetninger.

Tilpasset opplæring gjelder for alle elever. Tilpasset opplæring er et virkemiddel for at alle skal oppleve økt læringsutbytte. Det er ingen individuell rett, men skal skje gjennom variasjon og tilpasninger til mangfoldet i elevgruppen innenfor **fellesskapet**.

Tilpasset opplæring gjelder både for de som følger ordinær opplæring og for de som mottar spesialundervisning. I den ordinære opplæringen har ikke eleven rett til noen særskilt tilrettelegging. Spesialundervisning er derimot en individuell rett eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging utover det ordinære tilbudet.

Tilpasset opplæring er de tiltakene som skolen setter inn for å sikre at alle elevene får best mulig utbytte av den ordinære opplæringen.

Det kan være tiltak knyttet til

- organiseringen av opplæringen
- pedagogiske metoder
- arbeid med læringsmiljø
- oppfølging av lokalt arbeid med læreplaner og vurdering

Elever i Sarpsborgskolen

Pr.1.10.2019 var det 6579 elever i Sarpsborgskolen. Elevtallsutvikling fra 2018 til 2019 viser en økning på 15 elever siste år. I perioden 2015-2019 har det vært en samlet elevtallsvekst på 9 elever.

Skoleår:	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Antall elever	6 585	6 621	6 585	6 579	6 594

Gjennomsnittlig gruppestørrelse

Innføring av nasjonal norm for lærertetthet fra skoleåret 2018/2019 har gitt en øvre grense for hvor mange elever det skal være i gjennomsnitt per lærerårsverk i grunnskolen.

På 1.-4. trinn er normen satt til 15 elever i gjennomsnitt per lærer fra skoleåret 2019-20. På 5.-7. trinn og på 8.-10. trinn er normen satt til 20 elever per lærer. Ressurser til spesialundervisning, undervisning i særskilt norsk andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter regnes ikke med.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse i ordinær undervisning	2018	2019	Østfold 2019	Nasjonalt 2019
1.-4.årstrinn	14,7	14,2	14,5	14,0
5.-7.årstrinn	17,9	17,6	17,4	16,6
8.-10.årstrinn	20,7	19,8	19,2	18,0

Driftsutgifter

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at korrigerte brutto driftsutgifter pr elev for Sarpsborg i 2019 var kr. 113.910.-. Tilsvarende gjennomsnittstall for Østfold var kr. 120.046.- og nasjonalt kr. 123.636.-.

Å sammenligne ressursituasjonen for skoler, kommuner og fylker bør gjøres med varsomhet, fordi ressursituasjonen påvirkes av ulike forhold som skolestruktur og kommunestørrelse.

Driftsutgifter per elev / Sarpsborg	2017	2018	2019	Østfold 2019	Nasjonalt 2019
Driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev	103 103	109 487	113 910	120 046	123 636
Driftsutgifter til grunnskole per elev	85 411	91 926	96 807	99 740	101 985

Spesialundervisning

Pr. 1.10.2019 fikk 370 elever spesialundervisning etter enkeltvedtak. Dette utgjør 5,6% av elevene i grunnskolen i Sarpsborg. De langt fleste av disse gis spesialundervisning hovedsakelig i grupper på 2 til 5 elever. 47 av elevene har fast tilhørighet i en av kommunens forsterkede avdelinger.

Fortsatt er andelen elever med spesialundervisning i Sarpsborg lavere enn i Østfold og nasjonalt.

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning					
Sarpsborg kommune	2017	2018	2019	Østfold 2019	Nasjonalt 2019
1.-4.trinn	3,6%	3,8%	3,6%	4,5%	5,0%
5.-7.trinn	5,9%	6,2%	6,4%	8,6%	9,1%
8.-10.trinn	6,5%	7,1%	7,5%	9,3%	9,8%
1.–10.trinn samlet	5,2%	5,5%	5,6%	7,2%	7,7%

Andelen av elever med spesialundervisning i Sarpsborg, varierer fra 2,5% til 9% ved de ulike skolene, og det bør være et mål at elevene får et likeverdig tilbud uavhengig av hvilken nærscole de sokner til. For å oppnå en likere praksis, kreves samarbeid på kommunenivå, og felles forståelse blant rådgiverne i PPT. I tillegg er det avhengig av et ordinært tilbud av høy kvalitet, som ivaretar flere elever.

Særskilt språkopplæring

Pr. 1.10.2019 ble det gitt særskilt norskopplæring etter enkeltvedtak til 428 minoritetsspråklige elever. Dette utgjør 6,3% av elevene i grunnskolen. Av disse fikk 293 elever i tillegg tospråklig fagopplæring. De største språkgruppene i grunnskolen har de siste årene vært polsk, arabisk, kurdisk og somalisk.

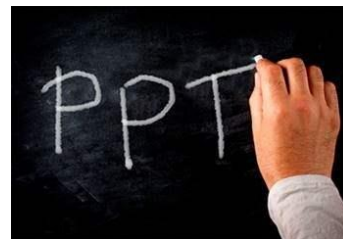
Antall elever i grunnskolen som får særskilt språkopplæring				
Sarpsborg kommune	2016	2017	2018	2019
Særskilt norskopplæring	416	368	477	428
Tospråklig fagopplæring eller morsmålsopplæring	236	246	301	293

Voksenopplæring

Pr. 1.10.2019 var det 107 deltakere i voksenopplæring. 86 av disse var deltakere i grunnskoleopplæring for voksne. 21 deltakere fikk spesialundervisning for voksne.

Pedagogisk psykologisk tjeneste

PPT Sarpsborg prioriterer å være tett på skoler og barnehager for å gi råd og veiledning om tilpasninger i det universelle tilbudet for alle. Slik gis elever med særskilte behov også bedre mulighet til å delta i ordinær opplæring. I tillegg tilbyr PPT kompetanseheving på ulike fagområder, og tilbud om veiledning og oppfølging av trinn med utfordringer i læringsmiljøet.

Nye henvisninger og antall aktive saker og til PPT har holdt seg stabilt fra 2018 til 2019.

I 2019 er det mottatt 232 nye henvisninger hvorav 23 er veiledningssaker og 14 nye systemsaker. Totalt antall aktive saker er 1000.

Alle skoler i Sarpsborg har en kontaktperson fra PPT, som de kan henvende seg til for å drøfte bekymring og motta veiledning. Tanken er at PPT skal være en støtte på alle nivåer av tiltakspyramiden og tiltakskjeden, med universelle tiltak som er skoleomfattende, selekterte tiltak for elever i risiko, og indikerte tiltak for elever med særskilte utfordringer.

God kvalitet i det ordinære opplæringstilbudet og rask effektuering av tilpasninger når det oppstår behov, vil kunne forebygge senere vansker hos mange. En liten gruppe barn vil ha vedvarende behov for særskilte tiltak gjennom livet, men også for denne gruppen vil god kvalitet og tidlig innsats gi det beste grunnlag for utvikling i forhold til eget potensiale.

Skolevegringsteamet har mottatt 12 nye henvisninger i 2019. Skolevegringsteamet har arbeid med totalt 34 elever (17 gutter og 17 jenter) i 2019. 6 elever fra barneskole og 28 fra ungdomsskole.

Skolevegringsteamet kartlegger årsaksfaktorene for fraværet gjennom samtale med elev, foresatte, skole og andre involverte instanser. Det utarbeides tiltaksplaner hvor for eksempel gradvis eksponering og andre tiltak i skole og hjem igangsettes. Tiltakene evalueres og justeres hyppig. Saken er aktiv i skolevegringsteamet inntil tiltakene har gitt effekt og elevens skolehverdag er stabilisert med delvis eller full deltakelse på skolen, eventuelt ved overgang til videregående skole. 18 saker er avsluttet i 2019.

Utvalgte mål og tiltak for PPT på grunnskoleområdet i 2020:

- PPT gir veiledning og råd i tidlig fase for å komme i forkant av utfordringer og lærevansker
 - Evaluere og justere tilbud om samarbeidstid (lavterskeltilbud)
 - Utvikle rammer for veiledningstilbud på individ- og systemnivå
 - Videreutvikle faggrupper/fagområder
- PPT bidrar til et likeverdig tilbud av høy kvalitet, med balanse mellom spesialundervisning og tilrettelegging i ordinært tilbud
 - Samarbeid og avklaring på kommunenivå
 - Avklare forventninger og bygge felles strategier i personalgruppen
 - Bistå skolene med veiledning og kompetanseheving for å styrke arbeidet med inkluderende læringsmiljø
- PPT har ansvarlig drift og holder frister i saksbehandling
 - Nedsette arbeidsgruppe for å utarbeide rammer for effektiv drift og prioritering
 - Samarbeid med skole- og kommuneledelse om å endre praksis ved skoler med høy andel av spesialundervisning

Overgang til videregående opplæring

Det er et mål at flest mulig av Sarpsborgs ungdommer skal fullføre og bestå videregående opplæring.

Foreløpige tall fra SSB pr 15.03.2019 viser at 96,1% av elevene som gikk ut 10.trinn i 2019 har startet i videregående opplæring samme høst som de avsluttet grunnskole. Dette er omtrent samme andel elever som de siste fem årene. Tallene for Østfold fylke og nasjonalt i 2019 viser at en andel på 97,7% og 97,9% av elevene startet i videregående opplæring samme år som de gikk ut av grunnskolen.

Det vil ikke være et realistisk mål at 100% av målgruppen har direkte overgang til videregående opplæring. Noen elever trenger alternative læringsløp og karriereveier.

Gjennomsnitt for Sarpsborg kommune i 2019 viser at nær 74 % av elever/lærlinger har fullført og bestått videregående opplæring innenfor 5 år. Dette er samme andel som i 2018.

Tabellen under viser hvordan det går med elevene gjennom videregående opplæring.

Grunnlag for beregning av andel elever er samtliges elever som gikk ut 10.trinn i Sarpsborg i 2014.

NB! Tallene kan ikke sammenliknes med Østfold fylkeskommunes egne tall som tar utgangspunkt i de elevene som faktisk startet i videregående opplæring det året.

Elever som har fullført og bestått i 2019	%
Andel elever, lærlinger eller lære kandidater som etter 5 år (utgangen av 2019) har;	Sarpsborg kommune
fullført og bestått Vg1	85,5
fullført og bestått Vg2	78,5
fullført og bestått videregående opplæring (Vg3 eller fag-/svenneprøve)	73,7

En elev regnes som frafallselev hvis han/hun ikke har fullført og bestått Vg3 eller fag-/svenneprøve fem år etter oppstart i videregående skole.

Kilde: Conexus AS

Elever som ikke fullfører i løpet av fem år kan fullføre på et senere tidspunkt. Det er hovedsakelig elever med under 40 grunnskolepoeng som drar nytte av å benytte lengre tid på å fullføre videregående opplæring.

ANSATTE I SARPSBORGSKOLEN

Antall lærere i Sarpsborgskolen har økt med 21 fra 2018 til 2019. I samme tidsrom viser antall årsverk for undervisningspersonale en økning på 35 årsverk. Dette tyder på at en del lærere i deltidsstillinger har fått økt størrelsen på sine stillinger. Antall assistentårsverk har økt med 23 årsverk siste år. Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning i de fag og trinn de underviser er stabilt på 99%. Andelen inkluderer faste og midlertidige stillinger samt vikarer tilsatt ved telledato 1.10.2019.

Indikator og nøkkeltall	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Antall lærere	617	638	661	682
Antall lærere med kontaktlærerfunksjon	345	363	359	359
Årsverk totalt for undervisningspersonale	548,3	561,2	582,2	617,7
Antall elever per årsverk til undervisning	13,6	13,3	12,7	12,1
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	98,1	99,4	99,6	99,0
Lærertimer som gis til undervisning totalt	346 498	354 512	370 234	389 351
Antall assistenter i skolen	205	210	212	244
Assistentårsverk totalt	83	87	102	125
Årsverk lærer til spesialundervisning etter enkeltvedtak	76,6	83,3	83,3	103,5
Årsverk til assistent i spesialundervisning	53,5	55,7	61	73,2
Årstimer lærer til spesialundervisning etter enkeltvedtak	54 412	59 435	59 239	73 294
Årstimer til assistent i henhold til enkeltvedtak om spesialundervisning	90 324	94 060	102 933	123 459

Kilde: Utdanningsdirektoratet/GSI

Kompetanse og rekruttering

Slik vil vi ha det i Sarpsborgskolen;

- Skolene har godt kvalifiserte medarbeidere
- Skolen har godt kvalifiserte medarbeidere.
- Elever utvikler faglig kompetanse gjennom hele grunnskolen.

Måloppnåelse og utviklingstrekk i 2019:

Videreutdanning for lærere

I *Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere fram mot 2025 i Sarpsborgskolen*, vedtatt i komité for tjenesteutvikling og administrasjonsutvalget, er målet at samtlige lærere i Sarpsborgskolen skal ha undervisningskompetanse etter **Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag** i tråd med

ny forskrift av 1.8.2015. Alle virksomhetene har en tiårsplan for kompetanseheving som revideres hvert år for at alle skal hensyn tas og ha muligheten for å inneha riktig kompetanse innen 2025.

Matematikk, norsk, engelsk, norsk tegnspråk og karriererådgiving er i strategidokumentet prioritert de første årene. Det har også vært åpnet for naturfag, programmering og norsk som andrespråk. Praktisk/estetiske fag har blitt prioritert for lærere på ungdomstrinnet som mangler studiepoeng for å ha undervisningskompetanse i disse fagene.

Det er stipulert at 2-3 skoleledere pr år skal gjennomføre lederutdanning. Dette er ikke noe mål, men et antatt behov. I 2019 har 4 teamledere fullført rektorutdanningen.

Våren 2019 avsluttet 46 lærere videreutdanning i fagene samfunnsfag, krle, norsk, matematikk, engelsk, naturfag, mat og helse og programmering.

Høsten 2019 var det 53 lærere som startet opp på videreutdanning i fagene norsk, matematikk, engelsk, mat og helse, naturfag, programmering, krle, andrespråkspedagogikk og kunst og håndverk.

En lærer har gjennomført lærerspesialistutdanning i matematikk.

Etterutdanning:

I 2018 lanserte Utdanningsdirektoratet (Udir) en ny modell for etterutdanning – desentraliserte kompetansemidler, forkortet DeKomp. Etter at det i flere år har blitt gjennomført ulike nasjonale kompetansesatsinger, har man sett at tiden er inne for å tilpasse satsingene mer lokalt. «Det bør være et mål at lærere og skoler skal delta mer i langsiktige kompetansetiltak som involverer hele skolen. God kompetanseutvikling er forankret på skolenivå, og bidrar til å videreutvikle et profesjonelt læringsfellesskap blant lærere og skoleledere.» (Meld. St. 21, 2016-17).

Sarpsborg (sammen med Fredrikstad) har søkt midler til etterutdanning som skal brukes direkte på skoler, i hele profesjonsfellesskapet. Etterutdanningen organiseres ved at to veiledere/faglærere fra HiØ med kunnskap om skolens innmeldte utviklingsområde leder skolen gjennom arbeidet i løpet av et helt skoleår. Hver skole har ca 100 timer med veiledere/fagpersoner fra HiØ tilgjengelig. Vi ser med stolthet på at HiØ nå bruker Sarpsborg/Fredrikstad-modellen som et utgangspunkt for tilbud de gir andre skoler/kommuner de samarbeider med.

For skoleåret 2019/20 har Sarpsborg søkt om og fått tildelt midler for å kunne gjennomføre etterutdanning som beskrevet over på 5 skoler. Overskriften på etterutdanningen har vært «Tilpasset opplæring og inkluderende fellesskap».

Sandesundsveien barneskole, Lande barneskole, Tindlund barneskole, Tindlund ungdomsskole og Sandbakken barne- og ungdomsskole fikk tilbud om å delta. De rapporterer i stor grad om positive opplevelser knyttet til etterutdanningen. Eksempler på hva skolene jobber med er: åpne, rike oppgaver, flerfaglighet, variasjon i opplæringen og dybdelæring. Alle skolene har knyttet sine utviklingsområder til fagfornyelsen slik at de er best mulig forberedt når nye fagplaner tas i bruk høsten 2020.

Fagfornyelsen

Høsten 2020 får skolen ny overordnet del og nye fagplaner. Den overordnede delen beskriver hvilke verdier og prinsipper som skal prege opplæringen, samtidig fornyes læreplanene i alle fag. Fagfornyelsen vil utfordre dagens skolelederrolle, lærerrolle, dagens praksis og elevrolle. For å være best mulig forberedt når nye fagplaner innføres har det fra januar 2019 blitt jobbet målrettet for å møte dette.

Opplæring i bruk av iPad:

I 2019 ble det gjennomført opplæring i regi av RIKT AS etter samme modell som de to foregående årene. Lærerne på 1. trinn hadde 2 dager oppstarts-samling i september, 3 dager med modellering på skolen, og 5 oppfølgingssamlinger gjennom skoleåret. Det har også vært gjennomført samlinger for lærerne på 2. og 3. trinn, en i høstsemesteret og en i vårsemesteret for hvert av trinnene, der man har jobbet med bruk av nettbrett som verktøy etter den første begynneropplæringen

Portrett av lærerspesialister ved Hornnes- og Ullerøy barneskoler

Regjeringen ønsker å beholde gode lærere i klasserommet slik at de kan bidra til mer læring for elevene. Kunnskapsdepartementet gjennomførte derfor en pilotering av nye faglige karriereveier for lærere i form av lærerspesialister med oppstart i 2019. Målsettingen var å gi lærere nye utfordringer og profesjonell videreutvikling, samtidig som de fortsetter i klasserommet.

Formålet med funksjonen som lærerspesialist er todelt.

1. Den skal bidra til at dyktige lærere opplever gode faglige utviklingsmuligheter og ønsker å fortsette å undervise.
2. Den skal også bidra til å styrke det kollektive profesjonsfellesskapet og utvikling av skolen som lærende organisasjon.

Hornnes barneskole fikk i 2019 stipend av utdanningsdirektoratet for å opprette to lærerspesialistfunksjoner ved skolen. Skolen startet da høsten 2019 opp med lærerspesialistfunksjon i lesing og realfag.

Ragnhild Elisabeth Valle Stordal
Elise Victoria Strand Lien

Lærerspesialistene har deltatt på og hatt følgende oppgaver knyttet til funksjonen:

- Ansvar for utviklingstiden på skolen og arbeid med fagfornyelsen i skolens personalgruppe.
- Gjennomført skolevandring på 2. og 5. trinn hvor *den gode læringsøkta* har vært tema.
- Fulgt opp obligatoriske kartleggingsprøver og nasjonale prøver. Deltatt i gjennomføringen, analysen av resultater og tiltak i etterkant.
- Hatt daglig kollegaveiledning.
- Laget konkreter og læringsmateriell som de har distribuert ut til de andre lærerne på skolen.
- Fulgt opp enkeltelever i hverdagen og deltatt på ansvarsgruppemøter.
- Gjennomført intensive lesekurs for elever.
- Hatt lesegrupper på 1., 2. og 3. trinn for de elevene som har trengt litt ekstra lesetrening.
- Hatt ansvaret for 1+1 prosjektet i matematikk, smågrupper i matematikkundervisningen.
- Gjennomført tilpasset opplæring i grupper etter behov.
- Arbeidet med nasjonale *språkløyper* og *realfagsløyper* i personalgruppa.

Lærerspesialistene har tidligere hatt funksjonen som lese- og regneveiledere på skolen. Funksjonen som lærerspesialist med føringer fra Utdanningsdirektoratet og skoleeier har gitt de et klarere mandat som har formet rollen og oppgavene på en annen måte.

Lærerspesialistene har fått tid til å utvikle egne ferdigheter og veilede andre kollegaer på skolen. De har hatt fokus på hva skolen har vært gode på og hva de kan bli bedre på. Gjennom dette arbeidet har de kjent seg bedre rustet til å ta imot fagfornyelsen kommende skoleår, og fortsette profesjonsutviklingen ved skolen gjennom den.

Program for nyutdannede

Den første tiden i læreryrket er viktig for utviklingen av en profesjonell lærerrolle. Gjennom støtte og veiledning ønsker Sarpsborg kommune å gi de nyutdannede trygghet til å håndtere og mestre en kompleks arbeidssituasjon. Veiledningen skal skape en overgang mellom utdanning og yrke som både ivaretar og utfordrer den nyutdannede i utøvelsen av yrket.

Veiledningen er en kombinasjon av individuell veiledning organisert i hver enkelt virksomhet, og gruppeveiledning organisert av skoleeier. Individuell veiledning gir rom for individuell tilpasning og oppfølging, mens gruppeveiledning gir mulighet for å treffe andre nyutdannede og dele erfaringer med likesinnede. Veiledningsordningen er obligatorisk å delta på for de nyutdannede.

Bilde fra nyutdannet/mentorsamling.

For å støtte mentorene i deres veiledningsarbeid blir det avholdt 2 mentorsamlinger i løpet av året. Disse samlingene gjennomføres av veileder fra Høgskolen i Østfold, og varer i 2-3 timer.

Hver virksomhet pålegges å følge opp den nyutdannede med en lokal mentor. Veiledningen gjennom året skal foregå etter en oppfølgingsplan, og det skal settes av minimum 1 time i måneden til dette arbeidet. Det er viktig at de nyutdannede pedagogene, i dialog med sine mentorer, får

- mulighet til å reflektere over hva ulike krav og forventinger innebærer.
- drøfte hvordan de best mulig får brukt sitt engasjement og sitt pågangsmot.
- reflektere over hva som er viktigst den første tiden i yrket.

Tilbakemeldinger fra de nyutdannede etter gruppeveiledning:

- Godt å drøfte situasjoner som har gjort meg usikker. Fint å høre om andres hverdag.
- Nyttig å høre og reflektere over andre sine og egne utfordringer og erfaringer.
- Fått nye impulser og delt situasjoner med andre. Dette synes jeg var hjelpsomt.
- Lærerikt og fint å få hjelp til å analysere situasjoner du er usikker på om du har håndtert greit.
- Dette var flott!! Bra at vi får prate og reflektere sammen, var mer givende enn jeg trodde det skulle bli.

Helhet og sammenheng

Slik vil vi ha det i Sarpsborgskolen;

- Elever opplever gode sammenhenger i hele læringsløpet
- Elever med behov for samordnet tjenestetilbud må sikres samhandling mellom de ulike tjenesteområdene
- Hjem og skole samarbeider om elevenes læring og livsmestring

ELEVENES LÆRINGS- OG ARBEIDSMILJØ

Elevenes læringsmiljø- og arbeidsmiljø kartlegges årlig gjennom den nasjonale Elevundersøkelsen. Elevundersøkelsen er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og gjennomføres for alle elever fra 5. til 10.trinn. Elevene tar stilling til påstander om sitt skolemiljø, og gir et øyeblikksbilde av hvordan de opplever skolehverdagen.

Måloppnåelse og utviklingstrekk i 2019:

Elevenes trivsel, motivasjon og arbeidsmiljø:

Elevenes svar på elevundersøkelsen viser at elevene ved skolene i Sarpsborg trives godt, er motiverte for skolearbeidet sitt og opplever et godt arbeidsmiljø. Resultatene har endret seg lite fra 2018. Resultatene ligger temmelig likt med eller litt over landsgjennomsnittet - både på barnetrinnet og på ungdomstrinnet. Barneskoleelevene opplever læringsmiljøet mer positivt enn ungdomsskoleelevene. Dette er en forskjell som også vises på landsnivå. Forskjellene mellom skolene er små og ligger godt innenfor den feilmarginen vi må regne med når vi leser statistikk.

Fra elevundersøkelsen 10.trinn:

- Trivsel

[Tilbake](#)

 Last ned data Hjelp til tolkning Indikatorveiledning

Delskår	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Trives du på skolen?	4,3	4,4	4,1	4,2	4,2

Sarpsborg kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Trivsel, Alle eierformer, Trinn 10, Begge kjønn

 ☒ Ingen ☐ Vis standardavvik ☐ Vis svarprosent

- Mestring

[Tilbake](#)

 Last ned data Hjelp til tolkning Indikatorveiledning

Delskår	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Tenk på når du får arbeidsoppgaver på skolen som du skal gjøre på egen hånd. Hvor ofte klarer du oppgavene alene?	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0
Tenk på når lærerne går gjennom og forklarer nytt stoff på skolen. Hvor ofte forstår du det som lærerne gjennomgår og forklarer?	3,9	3,9	3,7	3,8	3,8
Får du lekser som du greier å gjøre på egen hånd?	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2

Sarpsborg kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Mestring, Alle eierformer, Trinn 10, Begge kjønn

 ☒ Ingen ☐ Vis standardavvik ☐ Vis svarprosent

Se resultater fra Elevundersøkelsen i sin helhet her:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsmiljoe/elevundersoeekelsen/sarpsborg-kommune-3003?trinn=7&fordeling=2&sammenstilling=1&kjonn=a&orgaggr=a>

Medvirkning og dialog med foresatte: Foreldreundersøkelsen

Alle foresatte inviteres til å svare digitalt på Foreldreundersøkelsen. Foreldreundersøkelsen oppfordrer foresatte til å gi en vurdering av elevenes læringsmiljø og samarbeidet mellom hjem og skole.

I 2019 valgte totalt 42% av de foresatte å benytte seg av muligheten til å svare. De foresatte svarer hovedsakelig at deres barn trives både på skolen og på SFO, og at barnet har medelever å være sammen med. De foresatte opplever å bli tatt imot på en god måte når de kontakter skolen. Svarene gir uttrykk for at foresatte er jevnt over er minst like fornøyd som det nasjonale snittet. Sammenlignet med fjoråret er det samlet for kommunen ingen vesentlige endringer i hva de foresatte svarer.

Den enkelte skole orienterer om resultater fra foreldreundersøkelsen ved sin skole gjennom Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU), Samarbeidsutvalg (SU) og Skolemiljøutvalg (SMU).

Forebygging av utenforskap og mobbing

Handlingsplanen «Tett på» er en del av det helhetlige arbeidet mot mobbing og en styrking av skolens arbeid for et bedre læringsmiljø. Skolen skal gjennom denne planen jobbe forebyggende med demokrati, mangfold, kritisk tenkning og inkludering.

I 2019 har flere virksomheter hatt et spesielt fokus på hvordan bruk av skjellsord og hatytringer påvirker og utfordrer arbeidet med inkludering. Høsten 2019 ble det opprettet en arbeidsgruppe i kommuneområde oppvekst som skulle revidere og videreutvikle «Tett på planen». Målet er at planen «Tett på- for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø» skal være klar til skolestart høsten 2020.

Fra venstre: Virksomhetsleder Maryann, SLT- koordinator Tone Synnøve Faale, politibetjent Ida Helen Hollsten, rådgiver Siri Anette Larsen

Våren 2019 ble det avholdt foreldremøtekvelder for 7.-10.trinn på Sandbakken barne- og ungdomsskole der SLT-koordinator, politi og skolen samarbeidet for å fremme kritisk tenkning om aktuelle temaer i foreldregruppen.

Elever som opplever mobbing i skolen

Resultatet fra elevundersøkelsen knyttet til elevenes trygghet og trivsel, viser små endringer fra 2018. Resultatene viser at et stort flertall av kommunens 7. og 10.trinnselever opplever trygghet og trivsel på skolen.

Skolene ser en generell sammenheng mellom elevenes svar på elevundersøkelsen knyttet til trivsel på skolen og elevenes svar knyttet til mobbing. Skolene har rettet oppmerksomhet mot trivsel som en forebyggende faktor knyttet til arbeidet med et trygt og godt skolemiljø for alle. Opplevelse av vennskap og forholdet til lærerne vurderes å være indikatorer på et trygt og godt skolemiljø.

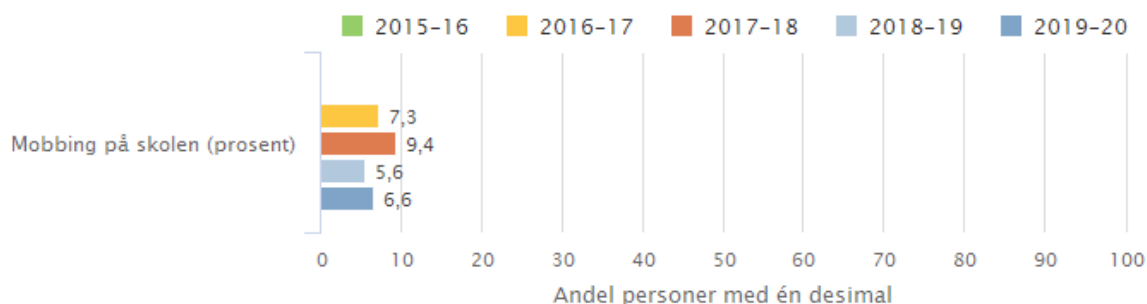
I elevundersøkelsen fremkommer det at et stort flertall elever opplever vennskap på skolen og de opplever at lærerne bryr seg om dem. Elevene uttrykker at de har det trygt og godt og de fleste svarer at de voksne reagerer og følger opp når noen elever ikke opplever den trygghet og den trivsel de har rett på. Samtidig forteller elevene at skolens håndtering og oppfølging av mobbing i begrenset grad medfører at mobbingen opphører. Arbeidet rundt både å legge til rette for at elevene opplever skolemiljøet som trygt og godt og arbeidet med å gjenopprette trygghet og trivsel for elever som ikke opplever dette, danner begrunnelsen for at direktør oppvekst i 2019 startet et arbeid med å utarbeide en felles helhetlig plan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Denne planen («Tett på») er planlagt ferdigstilt sommeren 2020.

Fylkesmannen i Oslo og Viken gjennomførte i 2019 tilsyn med Sarpsborg kommune og Borgen barneskole og deres arbeid knyttet til opplæringslovens kap. 9A – elevenes skolemiljø. Tilsynet konkluderte med at skolens ansatte hadde god kunnskap rundt de krav opplæringslovens stiller og at skolen på ulike måter hadde prioritert dette arbeidet.

Samtidig konkluderte tilsynet med at både skolen og skoleeier ikke hadde på plass god nok sikring av at den aktivitetsplikten som fremkommer av kap. 9A, ble gjennomført og etterlevd i hht. lovtekstens krav. Sarpsborg kommune er gitt frist til 15.september 2020 for å oppfylle de pålegg som fulgte av tilsynet.

Arbeidet med mobbesaker er komplekst og omfattende og det stilles krav til tiltak både på skolenivå og trinn-/ gruppenivå ut over de tiltak som er knyttet til den enkelte elev. Virksomhetene har tett dialog med den kommunale oppvekstledelsen rundt konkrete mobbesaker.

Fra elevundersøkelsen på 7.trinn:

Sarpsborg kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Alle eierformer, Trinn 7, Begge kjønn

Intervju med ordfører i ungdommens bystyre, Paktaw Hajipouri

1. Hvordan synes du det er å være elev i Sarpsborgskolen?

Jeg har ikke bodd i Sarpsborg i all evighet (gikk 1-7.klasse i Bergen), men det jeg kan si noe om, er de tydelige forskjellene jeg har opplevd. Noe av det som plaget meg på barneskolen var det å være så og si den eneste med innvandrers bakgrunn. Noe av det beste jeg har opplevd, var å komme hit og endelig se at jeg ikke var alene.

Jeg som hadde dyttet den delen av identiteten min til side for å passe inn, fikk endelig muligheten til å finne meg selv igjen i min egen identitet.

Jeg var veldig heldig og ble godt mottatt i Sarpsborg og havnet i et sunn og godt miljø. Jeg fikk også muligheten til å bruke de sterke sidene mine som jeg ikke var klar over at jeg hadde via skolen. Jeg oppdaget hvor glad jeg var i å engasjere meg i samfunnet og snakke foran andre mennesker. Jeg ble vara som

klasserepresentant for først gang, så valgt til klasserepresentant, elevrådsleder og Young mentor. I dag er jeg ordfører av ungdommens bystyre. Om denne drastiske forandringen på hvem jeg oppfattet meg selv som skylder forskjell mellom byene eller forskjell på barneskole og ungdomsskole vet jeg ikke, men det har vært veldig positivt for meg.

2. Hvilke fordeler og eventuelle ulemper opplever du ved å være elev i Sarpsborg?

Jeg har allerede sagt mye om alt det positive jeg har opplevd, og står fortsatt for at det er mer bra enn dårlig. Når det kommer til ulemper, er det tre problemer jeg spesielt tenker på. Helsetjenestene på skolen kunne vært bedre, taushetsplikten kan føles mangelfull, og jeg kunne ønske lærere tok mer tak i problemer som f.eks nedlatende skjellsord.

Helsetjenesten på skoler får mye kritikk og det må jo fortelle oss noe. Allerede på første møtet i UBY var det tydelig at psykisk helse var en hjertesak for de fleste. Vi var delt opp i grupper etter alder, og alle gruppene nevnte dårlige opplevelser knyttet til helsesøstre og andre helsetjenester. Det var flere som kom med gode forslag til løsninger.

Vi har blitt fortalt at det er straffbart å bryte taushetsplikten, men hvem er det egentlig som følger opp når den brytes? De aller fleste er klar over at taushetsplikten kan brytes i visse tilfeller, men det er ikke de tilfellene vi ungdommer snakker om. Vi snakker om de tilfellene når lærere/helsesøstre snakker om noe dere har snakket om med deg foran andre. Vi snakker om den følelsen av å være usikker og kunnskapsløs om hvem som egentlig vet hva om deg. Vi ønsker ordentlig forklaring på lover og regler om taushetsplikt på forhånd for å føle oss trygg og sikker på hva som venter oss.

Det var mye snakk om skjellsord på forrige SU-møte, og jeg håper denne samtalen fortsetter. Vi har mange gode og flinke lærere, men vi kan få til enda bedre her i Sarpsborg. Som lærer er det viktig å være et godt eksempel, og f.eks ikke se på uten å gripe inn når man hører bruk av nedlatende skjellsord.

3. Hvilke oppgaver har UBY jobbet med denne høsten?

Vi har jobbet med masse spennende! Vi har jobbet med aktivitetsapp, psykisk helse, kartlegging av de ulike tjenestene som er rettet mot barn og unge i Sarpsborg kommune, planlegging av dobbeltspor jernbane v/ bane NOR, tilskuddsordning til støtte til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn og tilskudd til inkludering av barn og unge (tidligere tilskuddordning mot barnefattigdom).

4. Hvordan opplever du å være ordfører i UBY?

Først og fremst, lærerikt og sykt gøy. Jeg får muligheten til å gå gjennom dagsorden, introdusere de som besøker UBY og leder dagen på møtene. Jeg er også med på mange forskjellig møter/grupper. Jeg er med på formannskapsmøtene hvor vi tar beslutninger om veien videre og planlegger neste møte. Jeg er også med i en arbeidsgruppe «ungdommens bystyre - revidering av vedtekter og vurdering av drift», er en av juryene for kulturpris og har til og med fått lov til å åpne SU-møte og snakke om dagens temaer foran forsamlingen flere ganger. Ikke minst har jeg møtt mange viktige folk som politikere, saksbehandlere, FAU-ledere osv. Jeg er veldig takknemlig for alle de fine mulighetene jeg har fått og stortrives som ordfører for UBY.

*

Verdensdagen for psykisk helse på Grålum barneskole

Torsdag 10.oktober 2019 ble Verdensdagen for psykisk helse markert på Grålum barneskole.

I forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse arrangerte skolen lunsj for alle elever og ansatte i klasserommene. Det var fokus på sunn mat og den gode samtalen. Alle klasser fikk et oppslag med tips til hvordan man kan ta vare på sin egen og hverandres psykiske helse. Mellomtrinnet (5.-7.trinn) fikk besøk av helsesykepleier Brita Vestby og teamleder Hege Chr. Pinaas som snakket om tips for psykisk helse og delte ut stressball til elevene. Mange klasser så også film med tema psykisk helse.

Alt i alt en fin og annerledes skoledag!

Helsefremmende grunnskole

Skolen er en viktig arena for å støtte og styrke foresatte og samfunnet i arbeidet med å bygge god helse hos barn og unge. Det helsefremmende arbeidet i skolen skal bidra til trivsel og mestring, godt læringsutbytte og til at elevene gjennomfører det 13-årige opplæringsløpet. Bystyret i Sarpsborg har gjennom kommunedelplan for folkehelse prioritert at alle barnehager og skoler i Sarpsborg på sikt blir implementert i konseptet helsefremmende skoler og barnehager.

Med helsefremmende skoler forstår Østfoldhelse skoler som styrker elevenes og personalets fysiske og psykiske helse, gjennom å ha fokus på skolemiljøet, undervisningstilbudet og undervisningssituasjonen, samt å ha systematisk forankring av det forebyggende og helsefremmende arbeidet.

Status for arbeid mot helsefremmende skoler, januar 2020:

Skole:	Godkjent	Arbeider mot godkjenning	Skal starte arbeidet for godkjenning
Grålum ungdomsskole		x	
Hafslund ungdomsskole			x
Kruseløkka ungdomsskole	x		
Tindlund ungdomsskole		x	
Sandbakken barne- og ungdomsskole		x	
Varteig barne- og ungdomsskole		x	
Alvimhaugen barneskole	x		
Borgen barneskole			x
Grålum barneskole		x	
Hafslund og Navestad barneskole		x	
Hafslundsøy barneskole	x		
Hannestad barneskole	x		
Hornnes og Ullerøy barneskoler		x	
Kurland og Jelsnes barneskoler		x	
Lande barneskole		x	
Sandesundsveien barneskole	x		
Tindlund barneskole		x	

Skolemat:

For mange elever utgjør måltider i skolen en vesentlig del av deres daglige inntak av mat og drikke, enten maten er medbrakt eller blir servert. Mat og måltider i skolen har derfor stor betydning for elevenes kosthold og matvaner, og dermed helse. Felles måltider og god nok tid til å spise bidrar positivt til både elevens helse og sosiale miljø på skolen. Opplagte elever er viktig for et godt læringsmiljø. Gratis mat i skolene, og fysisk aktivitet er tiltak for bedre folkehelse og gode levekår.

Skolene registrerer at mange barn ikke spiser frokost hjemme. For å prestere bra er elevene avhengig av god og sunn mat. Ved flere skoler er det allerede etablert ulike ordninger for servering av mat. Dette kan være tilbud om skolefrokost en eller flere dager i uken, ulike former for elevkantine og annet knyttet til enten uteskole, høytider eller avslutninger.

*

Skolefrokost på **Grålum ungdomsskole** serveres hver morgen fra kl. 0745-0830.

Det kommer ca.30 elever hver morgen. Tilbudet blir satt pris på og er en god start på dagen

På **Sandesundsveien barneskole** er det daglig skolefrokost med selvbetjening av brødmatt/knekkebrød med et sunt og rikelig tilbud av pålegg, frukt, melk eller vann. Daglig servering av populær grøt med muligheter for kanel og rosiner på ☺ Miljøarbeider/assistent, Fredrik, er en populær mann som styrer grøtkjelen.

Hannestad barneskole serverer: Skolefrokost 5.-7. trinn
tirsdag, onsdag, torsdag og fredag hver uke. En god start på
dagen 😊

Utelunsj på Tiur'n hver tirsdag. 1.-4. trinn og 5.-7. trinn har
utelunsj annenhver uke. Samarbeid, frisk luft og lunsj blir
godt mottatt 😊 (SFO bruker også utekjøkkenet en dag i
uken).

Mandag, onsdag og fredag serverer **Tindlund barneskole** frokost til elever på 5.-7.trinn. Fornøyde
elever koser seg med ferskt brød, sunt pålegg, yoghurt og melk.

«Aktive og sunne elever ved Jelsnes barneskole»

God helse og livskvalitet er en forutsetning for barn og unges utvikling, læring og mestring. Barna på Jelsnes opplever dette i skolehverdagen sin, en skole som arbeider aktivt med RØRE og fokus på en helsefremmende skolehverdag.

Skolen har i over 2 år arbeidet aktivt med prosjektet «RØRE 6-19» om bevegelsesglede, matglede og læring. Det handler om helse, fysisk aktivitet, kosthold, søvn og livsmestring som grunnleggende forutsetninger for læring. I RØRE prosjektet kan skolene søke om støtte til egne tiltak som fremmer elevenes helse og livskvalitet.

Det skolen legger særlig vekt på er at mennesker lærer på forskjellige måter, og derfor er fysisk aktiv læring en positiv arbeidsmåte for mange av elevene som strever med å sitte i ro en hel dag. I tillegg gir god ernæring og nok søvn grunnlaget for konsentrasjon. En elev som ikke har sovet godt, ikke har spist frokost og ikke vært i bevegelse, er ikke "klargjort" for en ny skoledag.

Skoledagen ved Jelsnes er fylt med ulike aktiviteter hvor vi prøver å få elever og ansatte med på de gode intensjonene ved å være en RØRE-skole, og vi arbeider aktivt med å oppfylle kriteriene for å bli en helsefremmende skole. Elevene våre deltar på morgentrening med frokost ukentlig, har fysisk aktivitet på timeplanen, lærer gjennom å bruke fysisk aktivitet og hele kroppen i alle fag, aktiv utelek i flotte omgivelser, fellesarrangementer med matlaging og aktivitet, «RØRE-bingo» i alle klasser og ikke minst alternative hjemmelekser med fokus på helse, sosiale ferdigheter og mestring.

I november 2019 sendte TV2 en nyhetssak fra Jelsnes barneskole med utgangspunkt i skolens arbeid med RØRE og en helsefremmende skolehverdag. Dette var utrolig artig for skolens elever, ansatte og nærmiljø. Lille Jelsnes satt virkelig bygda og Sarpsborg kommune på kartet. Vårt arbeid og våre verdier samsvarer godt med de nye læreplanene og verdigrunnlag som gjelder for fremtidens skole i Norge.

Arbeidet med aktive og sunne barn tar skolen med seg inn i de nye læreplanene for kommende skoleår. Erfaringer, innhold og praksis evalueres og justeres. Søknaden om å bli helsefremmende skole er sendt inn. Vi tørr å RØRE ved gamle arbeidsmåter for å skape liv, glede og læring på skolen vår, forhåpentligvis vil dette bli fremtidens skole!

DETTE KAN BLI FREMTIDENS SKOLE:

Får i hjemmelekse å ringe bestemor

På Jelsnes skole i Sarpsborg kan de få felles turgåing, støvsuging, eller å gi noen et kompliment i hjemmelekse. Det kan være helt i tråd med de verdiene som legges til grunn i regjeringens nye læreplaner.

Rovine Skolebarn

17.11.2019 (Oppdatert: 17.11.2019)

Læringskvalitet og læringsutbytte

Slik vil vi ha det i Sarpsborgskolen;

- ✚ Elever har sosial kompetanse og opplever tilhørighet og livsmestring
- ✚ Elever er aktive i egen læring og opplever reell innflytelse i skolehverdagen
- ✚ SFO er en læringsarena der skolefritidspedagogikk skal styrke barnas faglige og sosiale utvikling
- ✚ Elever utvikler faglig kompetanse gjennom hele grunnskolen
- ✚ Elever anvender kunnskaper og ferdigheter i takt med egen læringsutvikling
- ✚ Elever får være entreprenørielle i sitt læringsarbeid

Måloppnåelse og utviklingstrekk i 2019

LESING OG REGNING

Det er fra skoleeiers side stort fokus på tidlig innsats, kartleggingsresultater, analyse og oppfølging av læringsresultatene på alle skolene. Skoleeier gjennomgår resultatene fra kartleggingsprøver og nasjonale prøver. Skolene har lese- og regneveiledere som har fått opplæring i bruk av resultatanalyse i nettverk og arbeidsseminar. Det er utarbeidet et årshjul for skolene og skoleeier rundt resultatanalysen og bruk av resultater, samt frister for registrering av resultater i det kommunale systemet. Det etterspørres tiltak der resultatene tilsier at det er behov for det. Skoleeier bidrar i oppfølgingen av disse skolene eller klassene.

Resultatene for 2019 har vært drøftet i resultatdialog mellom skoleeier og skoler. I dialogene drøftes tiltak for å bedre opplæringen og sammenhengen mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet.

Resultatene på nasjonale prøver i lesing og regning på 5.trinn er relativt stabile. På leseresultatene er det en liten økning antall elever på laveste mestringsnivå, fra 26,3% i 2018 til 28,8% 2019. Andel elever på høyeste mestringsnivå har gått noe tilbake fra 18,1% til 15,3%. Det samme ser vi på regning i 2019. Litt flere på laveste nivå og noen færre på høyeste mestringsnivå.

Da det er nye fylker er det ikke mulig å sammenligne oss med fylket i skoleporten, men Sarpsborg kommune er nærmere nasjonalt nivå i 2018 og 2019 enn vi har vært på målinger fra 2015-2017 både på antall elever på laveste nivå og antall elever på høyeste nivå.

Sarpsborg kommune jobber systematisk med kartleggingsresultater og tidlig innsats, noe som vi tror vil gi resultater fremover for barna i Sarpsborg-skolene.

Resultater fra skriftlig eksamen i matematikk på 10.trinn i 2019 viser for Sarpsborg samme gjennomsnitts resultat som i 2018, et gjennomsnitt på 3,4. Nasjonalt gjennomsnitt er på 3,6.

Læringsresultatene brukes systematisk i planleggingen av videre utviklingsarbeid. Alle skoler bruker felles analyseverktøy PAS og Conexus Engage. Her har man muligheter til å lage rapporter, analyser og følge historikken til elevgrupper og enkeltelever. Det er et godt verktøy for å planlegge tilpasset opplæring. Skoleeier bidrar med veiledning i bruken av verktøyene og oppfølgingen av læringsresultatene. Det er utarbeidet et årshjul for obligatoriske kartleggingsprøver og et årshjul for arbeidet med nasjonale prøver for grunnskolen.

Lese- og regneveilederne har jevnlig nettverkssamlinger gjennom året. Hovedtemaene har vært grunnleggende ferdigheter i lesing og regning og fagfornyelsen med kjerneelementene i norsk og matematikk. Veilederne samarbeider med ledelsen og legger til rette for at skolen har et system som sikrer at alle lærere har kompetanse i å gi elever grunnleggende ferdigheter i lesing og regning.

Kommunen har utarbeidet et årshjul for kartleggingsprøver og frivillige læringsstøttende prøver og et årshjul for forberedelse, gjennomføring og oppfølging av nasjonale prøver. Ledelsen og lese- og regneveiledere har ansvar for at årshjulene følges.

Kommunens rådgivere ved Virksomhet Kompetanse og Kvalitet Oppvekst (VKKO) lager risikoanalyser og henvender seg til skoler med svake resultater i lesing og regning, og skolene melder tilbake hvilke tiltak de setter inn for sikre god opplæring videre. Noen ganger ønsker skolene at VKKO skal bidra inn sammen med veilederne. I fellesskap lager man en plan for veien videre. Rådgivere ved VKKO har i 2019 arrangert kurs for 1. trinnslærere, 2. trinnslærere og 6. og 8. trinnslærere. Temaene har vært "Begynneropplæring i lesing og regning" og forståelsesstrategier. Kursene har hatt fokus på forståelse i bruk av kommunens lese- og regneplaner og kompetansepakkene språkløyper og realfagsløyper.

Realfagskommune

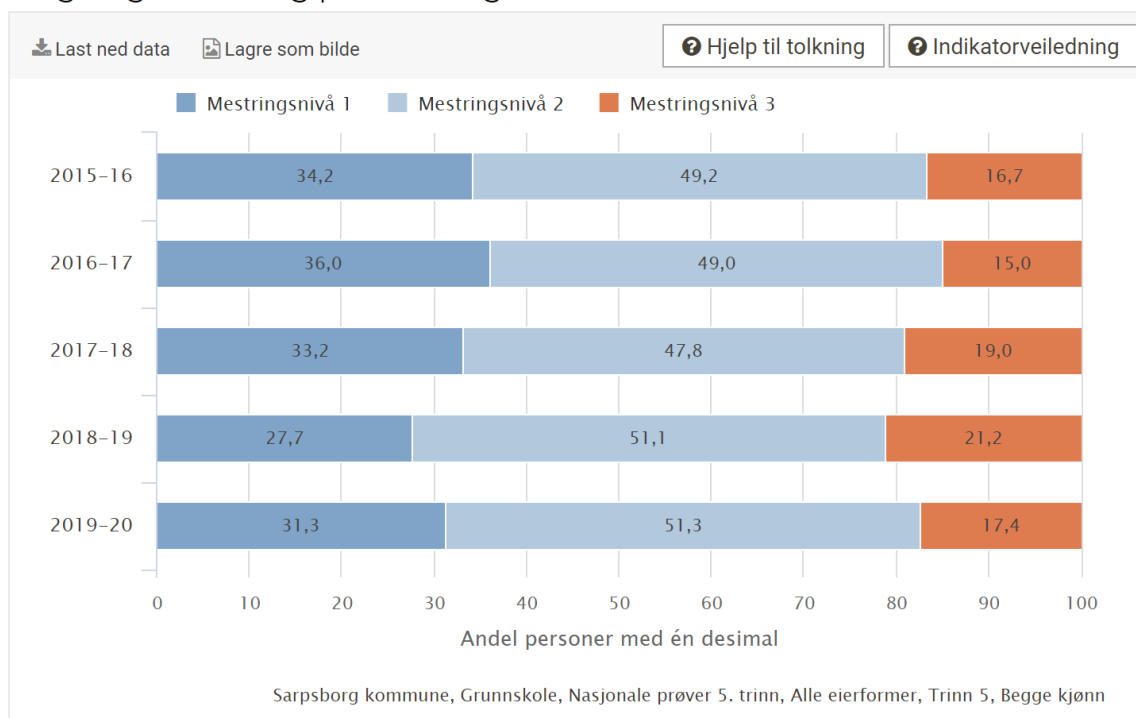
Sarpsborg kommune har siden 2015 vært en realfagskommune og fått midler gjennom Utdanningsdirektoratets realfagsstrategi "Tett på realfag" til å iverksette kommunens mål for styrking i realfagene. Fokus i satsingen har vært å øke elevenes kompetanse og motivasjon i realfag. Det har vært arrangert flere kompetansehevingskurs for regneveilederne dette året, med mål om å styrke veilederens rolle i skolene. Det har også vært arrangert kompetansehevingskurs for alle lærere i matematikk på mellomtrinn og ungdomstrinn.

Dette skoleåret har alle elevene på 8.trinn i kommunen vært med på en regnestafett "Regn i solbyen Sarpsborg". Elevene har selv laget problemløsningsoppgaver med løsningsforslag, og utfordret hverandre på disse. UDIR's støtte i form av midler til drift er avsluttet i 2019, men kommunen fortsetter arbeidet med å være en realfagskommune etter den nye, reviderte realfagsstrategien som er gjeldende til 2022.

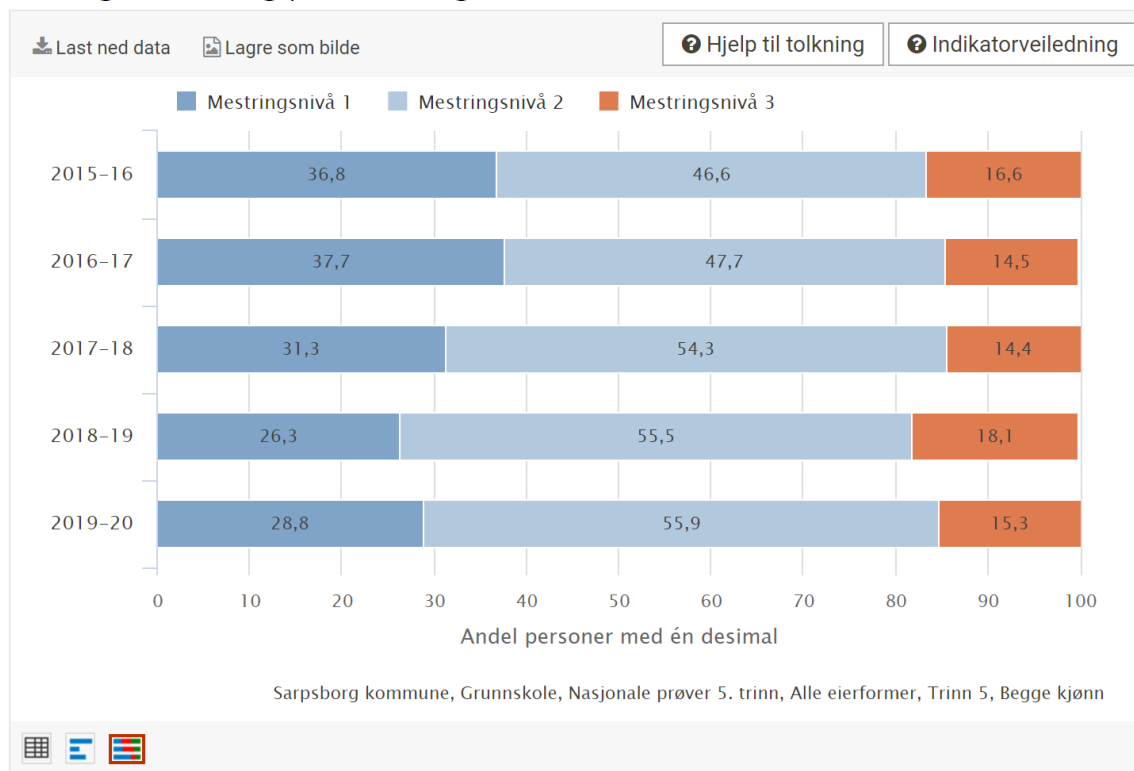

Nasjonale prøver regning 5.trinn:

Regning - fordeling på mestringsnivåer

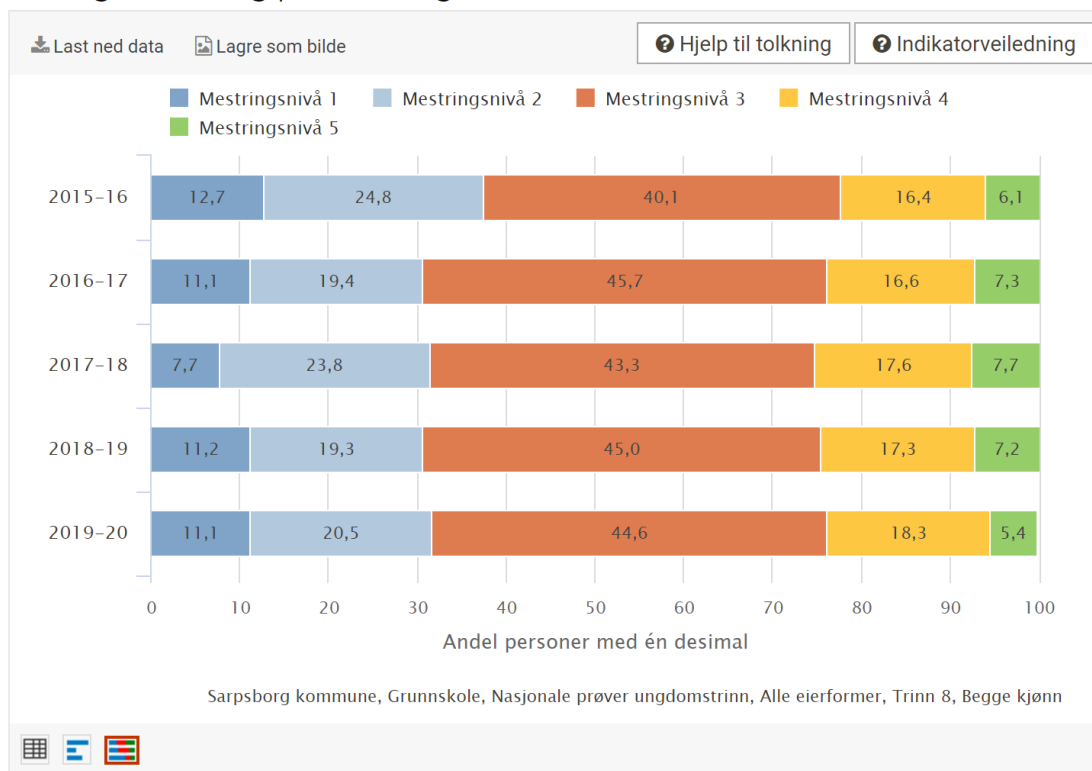
Nasjonale prøver i lesing for 5.trinn:

Lesing - fordeling på mestringsnivåer

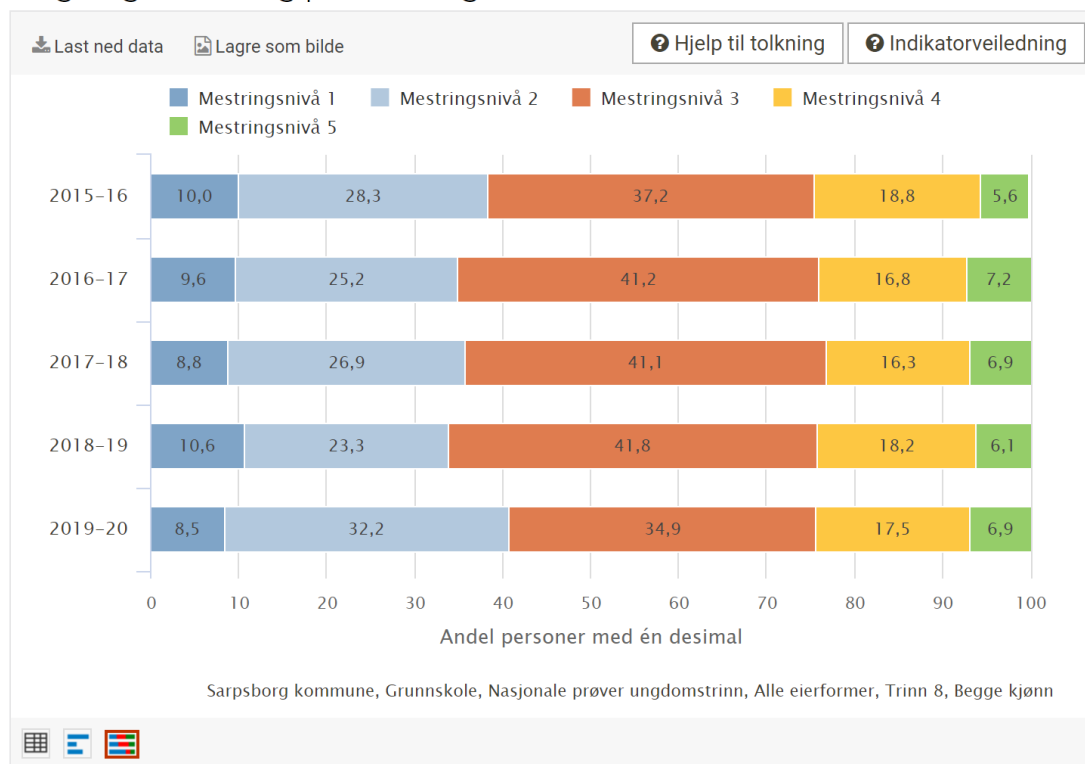

Nasjonale prøver lesing 8.trinn:

Lesing - fordeling på mestringsnivåer

Nasjonale prøver regning 8.trinn:

Regning - fordeling på mestringsnivåer

Resultater fra nasjonale kartlegginger ligger tilgjengelig for alle her:

Nasjonale prøver 5.trinn:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/nasjonale-proever-5-trinn/sarpsborg-kommune-3003?fordeling=2&sammenstilling=1&kjonn=a&orgaggr=a>

Nasjonale prøver 8.trinn:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/nasjonale-proever-ungdomstrinn/sarpsborg-kommune-3003?orgaggr=a&kjonn=a&trinn=8&sammenstilling=1&fordeling=2>

Nasjonale prøver 9.trinn:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/nasjonale-proever-ungdomstrinn/sarpsborg-kommune-3003?orgaggr=a&kjonn=a&trinn=9&sammenstilling=1&fordeling=2>

Eksamensresultater:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/eksamenskarakterer/sarpsborg-kommune-3003?orgaggr=a&kjonn=a&sammenstilling=1&fordeling=2>

Standpunkt karakter:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/standpunktkarakterer/sarpsborg-kommune-3003?orgaggr=a&kjonn=a&sammenstilling=1&fordeling=2>

Grunnskolepoeng:

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsresultater/grunnskolepoeng/sarpsborg-kommune-3003?orgaggr=a&kjonn=a&sammenstilling=1&fordeling=2>

Skoleporten

<https://skoleporten.udir.no/>

Rapportering på Oppvekstplanens handlingsdel 2018-2022:

Under følger en oppsummering med noen eksempler på hva skolene har rapportert på tiltakene i oppvekstplanen for 2019. Alle punkter er ikke nødvendigvis gjeldende for alle skoler.

Tiltak	Skolene legger til rette for høytpresterende elever med stort læringspotensiale
Tiltaket er gjennomført på følgende måte	Skolenes pedagoger jobber med åpne og rike oppgaver i alle fag, slik at høytpresterende elever kan strekke seg så langt de måtte ønske. Pedagogene legger til rette for at dette skjer ved å være nysgjerrige og veilede elevene. Skolens ansatte jobber slik at elevene er entreprenørielle i deler av skolearbeidet. På den måten møter man bl.a. elever med stort læringspotensiale og skaper motivasjon og engasjement for læring. Noen elever jobber med oppgaver/lærebøker for høyere trinn enn de selv går. Skolens leseveileder og regneveileder tilbyr tilpassede kurs til høytpresterende elever. Skolene legger til rette for bruk av apper og nettressurser med mer utfordrende og motiverende oppgaver tilpasset den enkelte elev. Skolene har utarbeidet særskilte planer for høyt presterende elever.
Tiltak	Skolene legger til rette for at elevene får utnyttet sitt læringspotensial og opplever mestring i læringsarbeidet
Tiltaket er gjennomført på følgende måte	Skolene jobber bevisst for at det skal skapes motivasjon for læring og det legges vekt på å gjøre opplæringen praktisk og variert slik at elevene er aktive i forhold til egen læring. Klare mål og kriterier for læringsarbeidet er synliggjort for elevene. Leseveileder og regneveileder organiserer intensive og tilpassede kurs. Skolene benytter digitale verktøy til å tilpasse opplæringen og gi en større bredde i vurderingsarbeidet. Elever følges opp individuelt etter resultater på obligatoriske kommunale og nasjonale kartleggingsprøver (lesing og regning, engelsk og digitale ferdigheter) Elevene får tilpassede oppgaver og utfordringer, slik at de opplever mestring, men også opplever å måtte strekke seg litt. Dette gjøres blant annet ved individuelle tilpasninger mht oppgaver på skolen, og tilpassede lekser.
Tiltak	Skolene legger til rette for at elevene er aktivt medvirkende i vurdering av egen læring
Tiltaket er gjennomført på følgende måte	Klare mål og kriterier for læringsarbeidet er synliggjort for elevene. Elevsamtalen og fagsamtaler er timeplanfestet. I klassesamtaler er det fokus på: Hva har vi lært og hvordan har vi lært det? Lærere har klare rutiner og tydelige forventninger i og rundt lærings-situasjonen Elevene er med på å sett opp gode mål, kriterier og evalueringsform. Det gjennomføres samtaler i gruppe og individuelt som hjelper elevene til å stoppe opp, tenke over egen læring og si noe om egen læring. Skolen benytter læringspartner i læringsarbeidet for å trene og aktivt utøve løpende egenvurdering og kameratvurdering. Elevene besvarer den nasjonale elevundersøkelsen som en del av elevmedvirkningen i den skolebaserte vurderingen.

Regning på Kruseløkka ungdomsskole

Hvorfor sier elevene på Kruseløkka at de tror at matematikk vil bli det faget de vil slite mest med på ungdomsskolen?

Hvorfor sier så mange av elevene at de «hater matte»?

Resultatene på nasjonale prøver i regning på 8. trinn bekrefter det elevene sier, skolen ligger mange poeng etter landsgjennomsnittet når de starter i 8. klasse.

Matematikk er et fag der det ofte jobbes veldig tradisjonelt, nytt fagstoff blir gjennomgått, og elevene løser mange oppgaver. Mange elever lærer seg en oppskrift uten å forstå hva de gjør, og de glemmer fort.

Ledelsen på Sandesundsveien og Kruseløkka har innledet et tettere samarbeid mellom skolene i matematikk. Samarbeidet omfattet også IKT, for Sandesundsveien var en 1:1 IPAD skole og Kruseløkka var inne i en prosess der de skulle bestemme hva slags digitalt verktøy hver elev skulle få. Den røde tråden i hele samarbeidet var det «helhetlige skoleløpet», vi skulle kunne følge en råd tråd fra første klasse og helt ut videregående skole.

I begge satsingsområdene ønsket vi å knytte kontakter mellom lærerne og veilederne i matematikk og IKT. I matematikk ønsket vi også at matematikklærerne på 5.-7. trinn på Sandesundsveien og 8. trinn på Kruseløkka skulle møtes og være med på matematikkundervisningen i hverandres klasser. Som en del av dette gjennomgikk regneveilederen på Kruseløkka 10. klasse-eksamen med lærerne på Sandesundsveien, slik at alle skulle få et innblikk i hvor elevene skulle ende opp til slutt.

Regneveilederne hadde også tro på at elevene skulle jobbe med «Åpne oppgaver» i matematikktimene. Det er vide oppgaver med bred og enkel inngang og stor takhøyde, og som kan løses på ulike måter. Denne inngangen gjør at ingen elever blir ekskludert når en starter på nytt tema, og alle har noe å bidra med. Det utfordrer også læreren i forhold til hvordan han/hun stiller spørsmål i klasserommet. De må sette i gang en tankerekke hos elevene, ikke kreve *ett* svar.

- Lærerne observerte hverandres undervisning. I tillegg til å se hvordan man jobber med faget på skolene, gav det en ekstra effekt. Lærerne ble kjent med hverandre, og kunne opprettholde denne kontakten og sende hverandre spørsmål når det var noe de lurte på.
- De jobbet også sammen med åpne oppgaver. høgskolen i Østfold hadde 4 samlinger med lærerne. Alle fikk i oppgave å prøve ut slike oppgaver i klassene sine. Så møttes de for å diskutere erfaringer, både med oppgavene og hva det å jobbe på denne måten gjorde med undervisningen og lærerrollen. De brukte også en del tid på å se på hvordan vi kan gjøre de oppgavene som finnes i lærebøkene i dag, mer åpne. Samtidig ble dette en forsmak på

hvordan en skal jobbe med Fagfornyelsen, den nye læreplanen, som skal innføres fra neste skoleår. I den nye læreplanen skal elevene jobbe med dybdelæring og mer utforskende. Det å jobbe med elevenes utholdenhet, deres kognitive kondis, vil helt sikkert bli utfordrende for både elevene selv og lærerne.

- Dette prosjektet ble også presentert for matematikklærere fra hele landet under matematikkdagene i Trondheim.
- Det er for tidlig å si hva slags virkning på resultatet dette har, men årets resultat på nasjonale prøver på 8. trinn var noe bedre, og elevene på Kruseløkka løftet seg langt over landsgjennomsnittet fra 8. til 9. trinn.
- Vi har troen på denne måten å jobbe på, og fortsetter samarbeidet. Nå vil vi også prøve å trekke inn de andre barneskolene i sentrum.

Eksempel på åpne/rike oppgaver:

Hvem skal ut?

16		64
	27	
8		32

DIGITAL KOMPETANSE

Digitale ferdigheter vil si å innhente og behandle informasjon, være kreativ og skapende med digitale ressurser, og å kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser. Det innebærer å kunne bruke digitale ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver. Digitale ferdigheter innebærer å utvikle digital dømmekraft ved å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk. Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og for aktiv deltakelse i et arbeidsliv og et samfunn i stadig endring.

Handlingsprogram for IKT i skoler i Sarpsborg kommune

Innsatsområde 1: Kompetanse

Det jobbes kontinuerlig med det digitale som en grunnleggende ferdighet - og bruk av digitale verktøy i arbeidet med kompetansemål i fagene. Det har også i år vært gjennomført opplæring for førsteklasse lærere fra alle skolene i pedagogisk bruk av nettbrett i begynneropplæringen. Siden alle elever på 2. og 3. årstrinn også bruker nettbrett i opplæringen, har lærere med ansvar for disse elevene også fått kursdager. Flere ungdomsskoler har brukt mye tid og ressurser på opplæring av de ansatte i bruk av Office 365. Sarpsborgskolene har dette året tatt i bruk en ny læringsplattform, Zokrates. Superbrukere fra alle skoler har fått opplæring i bruk av denne.

Handlingsprogram for IKT i skoler og barnehager i Sarpsborg kommune
2017-2020

Godtatt av Bystyret 10.11.2016

Innsatsområde 2: Personvern og informasjonssikkerhet

Bevissthet rundt personvern og informasjonssikkerhet er viktig i en digitalisert hverdag. Refleksjoner rundt dette er en naturlig del av dagliglivet ved skolene og synliggjøres i skolens planer. GDPR-forskriften har fått stort fokus og det er satt i gang et eget prosjekt knyttet til dette i oppvekst. Dette arbeidet går hånd i hånd med innføringen av nytt oppvekstadministrativt system.

Innsatsområde 3: Samhandling, styring og forvaltning av ressurser

Samhandlingen mellom oppvekstsektoren og kommunens IKT-avdeling er omfattende. IKT og oppvekst har deltatt sammen i flere prosjekter og begge parter er avhengige av et tett og godt samarbeid. Dette gjelder f.eks. ved anskaffelser av nye datasystemer og nytt utstyr.

Innsatsområde 4: Teknologi

Sarpsborgskolen har tatt store skritt mot målet om at alle elever skal disponere hver sin digitale enhet. Alle elever på 1.-3. trinn har fått låne egen iPad. I tillegg har sju barneskoler iPad til alle elevene. På ungdomstrinnet har alle skoler en digital enhet til hver elev. Året har vært preget av nye datasystemer. Vigilo (oppvekstadministrativt system), Zokrates (læringsplattform) og Intune (styringssystem for iPader) er innført i løpet av året. Dette har vært krevende prosesser, men også prosesser som på sikt vil bidra til større effektivitet i oppvekst. Økt tilgang på PCer og nettbrett stiller store krav til trådløse nettverk. Alle skolene har nå trådløse nettverk som skal være tilpasset at elevene disponerer en digital enhet hver. Likevel er behovet for nye investeringer og jevnlig utskifting av utstyr stort.

Digital kompetanse på Grålum ungdomsskole, PC til alle elever

Høsten 2019 startet Grålum ungdomsskole opp med PC til alle elevene. Vi hadde 70 gamle PCer og kjøpte inn 260 nye. Innkjøpene ble delvis betalt av handlingsprogram for IKT og delvis av skolen.

Med nytt skoleadministrativt system (Vigilo) og ny læringsplattform (Zokrates) samtidig som vi skulle ta i bruk PCer for fullt, var det mye nytt for elever og lærere å sette seg inn i ved skolestart.

For elevene ble Office 365 det viktigste verktøyet. Vi valgte å opprette ett Team i hvert enkelt fag, slik at områdene ikke ble for store og uoversiktlige. Vi er veldig fornøyd med denne løsningen. OneNote har fungert godt som en digital kladdebok/lærebok.

Generelle regler for bruk av PCen er utarbeidet, og greit innarbeidet blant elevene. Timene starter med PC-lokket lukket. Slik ligger den inntil lærer gir beskjed om at PCen skal brukes. IKT-ansvarlig har laget en kontrakt om ansvar og riktig bruk av PCene. Denne har elever og foresatte undertegnet.

Elever med lese- og skrivevansker har stort utbytte av å disponere egen PC. IntoWords, som ligger som en app i nettleseren Chrome, gjør at elever får lese- og skrive støtte i nettleseren. Microsoft Office har sitt eget lesestøtteverktøy, engasjerende leser, som har et utvalg av funksjoner som kan fininnstilles for å møte elevens behov. Bruk av innlest tale som svar på oppgaver og lekser, samt bruk av diktatfunksjonen, gir god avlastning for elever med skrivevansker. IKT-ansvarlig holder kurs for alle elever som har behov for disse hjelpemidlene. Ansatte har også fått gjennomgang av verktøyene.

Elevene er veldig fornøyd med å få en egen pc, og til tross for at ikke alle løsningene er på plass, så ønsker de færreste seg tilbake til kladdeboka på papir og permen med løsark.

Lene Hauge

IKT- ansvarlig Grålum ungdomsskole.

FIRST LEGO LEAGUE på Varteig barne- og ungdomsskole

FIRST LEGO League er en kunnskaps- og teknologikonkurranse med mål om å inspirere barn og unge i alderen 10-16 år til å bli morgendagens ingeniører, forskere og problemløsere.

Laget The Brainmasters fra Varteig barne- og ungdomsskole tok den gjeveste prisen i den regionale finalen i FIRST LEGO League lørdag 9. november. Finalen ble gjennomført på INSPIRIA science center, der 23 lag konkurrerte i blant annet robotkjøring. Elevene har selv bygget og programmert egne Lego-roboter, og målet er å få disse til å utføre ulike oppgaver. Stemningen i vitensenteret var elektrisk under de mange robotkampene gjennom dagen. Varteig-laget The Brainmasters scoret høyt i alle de ulike oppgavene, og fikk skryt av dommerne for sin gode forståelse for teknologi.

I tillegg gjorde disse lagene fra Sarpsborg det svært godt, og mottok følgende priser:

- Kjerneverdiiprisen - gikk til laget City Builders fra Hafslund barneskole.
- Prosjektprisen (1. plass) – gikk også til The Brainmasters fra Varteig barne- og ungdomsskole.
- Robotkonkurransen (2. plass) – gikk til Landekidsa fra Lande barneskole.

Varteig barne-ungdomsskole har de 2 siste årene vært med på First Lego League (FLL). FLL er verdens største kunnskaps- og teknologikonkurranse for barn og unge. Laget i 2019 bestod av 12 elever (8 jenter og 4 gutter) fra 7.-8.trinn. I september får laget et oppdrag som de har 2 måneder på å løse. Dette består av en prosjektdel der man skal forske på og finne en løsning på en gitt problemstilling, samt en teknologidel hvor elevene skal programmere en robot til å utføre forskjellige oppdrag. Etter 2 måneder møtes alle lagene til en regional finale på Inspiria.

Programmering er en stor del av FLL og programmering vil få en mye større plass i skolen etter Fagfornyelsen som kommer til høsten. Der er programmering nevnt som en del av kompetansemålene i matematikk fra 5.-10.trinn.

I FLL må elevene selv velge en problemstilling de vil arbeide med og forske på, de skal utføre mange varierte oppdrag med en robot, noe som krever nøyaktig programmering. I løpet av prosjektet må de lage seg planer, forske og søke etter informasjon i mange forskjellige kanaler, jobbe med å få sponsorer, lage prototype for å fremstille løsningen sin, lage en presentasjon som skal vises for dommere, de må hele tiden jobbe etter grunnleggende kjerneverdier og viktigst av alt så skal de ha det gøy sammen!

Laget fra Varteig var så heldige og dyktige at de høsten 2019 vant den regionale finalen i Sarpsborg. Dette klarte de ved å samarbeide på en fantastisk måte, ha gode ideer, bygge videre på disse ideene og utforme løsninger. De prøvde og feilet, prøvde igjen og lærte masse underveis. Totalt la elevene ned arbeid i ca. 60 timer hver seg etter skoletid, i helger og høstferie. Alt dette frivillig og med stor glede. Det ble mye pizza og frukt på ettermiddagene og masse høy musikk og synging i pausene. Samhold og lagsamarbeid er noe vi dyrket. Alle fikk en tilhørighet og følte seg som en del av et lag.

Belønningen for å vinne i Sarpsborg var å få representere regionen i en skandinavisk finale i Roskilde i Danmark 30. november 2019.

Før finalen ble det lagt ned enormt med arbeid for å forbedre hele prosjektet og ikke minst skaffe flere sponsorer. Vi reiste til Danmark med mål om å lære og ha det morsomt. Fra fergeturen ned og til avslutningsmiddagen med en delegasjon på 32 barn og voksne var det kun smil å se hos store og små. Det ble ingen pokaler med hjem fra Danmark. I selve robotkonkurransen gjorde de det bra, men ble nummer 32 av 50 (skyhøyt nivå, men nå vet vi hva som trengs). Viktigst av alt er at med i bagasjen hjem var en stor dose pågangsmot og iver etter å være med på dette igjen. Samtlige på laget ønsker (og krever) å få være med også til høsten og det er kanskje det viktigste. Det viser at de har hatt en stor mestingsfølelse, de liker å være igjen på skolen på ettermiddager og de synes det er gøy å samarbeide i et stort lag. Allerede mandagen etter vi kom hjem var de i gang med å legge planer for å forbedre seg. Elever som tidligere slet med å lese høyt i klasserommet har blomstret og holdt presentasjon foran fremmede dommere fra andre land. Elever som aldri før har programmert en robot, har lært seg å programmere. Elever har skiftet yrkesdrømmer til å nå ville bli ingeniører og programmerere. For disse elevene og veilederen deres har FLL så langt vært et morsomt eventyr som ingen ville vært foruten. Disse ungdommene vil garantert kunne være med på å oppfylle visjonen til Sarpsborg kommune: «Sammen skaper vi Sarpsborg».

Fredrik Reiten, veileder for The Brainmasters.

SKOLEFRITIDSTILBUDET

Skolefritidsordningen i Sarpsborg er en del av skolen, og er en viktig arena for læring og vennskap. Mange barn i barneskolealder har plass i SFO og det er et mål at andelen barn, som benytter ordningen, øker.

SFO er en læringsarena der skolefritidspedagogikk skal styrke barnas faglige og sosiale utvikling.

Andel elever i skolefritidsordningen

Pr. 1.10.2019 gikk det 1420 barn i skolefritidsordningene til Sarpsborg kommune. Dette er en reduksjon på 19 barn siste år. Mindre endringer kan ofte forklares med naturlig variasjon i elevkullene fra år til år. 53,4% av elevene på 1.-4. trinn gå i SFO i Sarpsborg. Tallet inkluderer to private skoler.

Skolefritidsordningen			
Sarpsborg	2017	2018	2019
Antall barn i kommunal SFO	1413	1439	1420
Av disse antall med 100 % plass	899	944	963
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat(skole) SFO			
Sarpsborg	51,2%	52,0%	53,4%
Østfold	57,7%	56,2%	55,9%
Landet	60,9%	60,5%	60,8%

Sarpsborg
kommune

OPPVEKSTPLAN 2018-2030

SAMMEN SKAPER VI
SARPSBORG

- DER BARN OG UNGE LYKKES -

www.sarpsborg.com

HANDLINGSDDEL 2018-2022

Vedtatt av Bystyret 15.11.2018.

GRUNNSKOLE

Helhet og sammenheng							
SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET			2019	2020	2021	2022
Elever opplever gode sammenhenger i hele læringsløpet.	T1	Ts1	Kommunen utarbeider en rutine for helhet og sammenheng mellom barnehage, skole og SFO	X			
	T2	Ts2	Kommunen etablerer et samarbeid mellom barnehage og skole om forberedende aktiviteter til skolestart			X	
	T3	Ts3	Kommunen utarbeider en rutine for overgangsmøter ved bytte av lærer				X
	T4	Ts4	Kommunen utarbeider en rutine for overganger når elever bytter skole innad i kommunen				X
	T5	Ts5	Skolen etablerer et strukturert samarbeid om det enkelte barn som oppholder seg både i skole og SFO			X	
	T6	Ts6	St. Marie læringssenter og skolen etablerer en rutine for samarbeidet mellom innføringsgruppene og klassen eleven tilhører		X		
	T7	Ts7	Kommunens kompetansemiljøer medvirker til helhet og sammenheng for barn med store utfordringer			X	
Elever med behov for samordnet tjenestetilbud må sikres samhandling mellom de ulike tjenesteområdene	T1	Ts8	Skolene benytter tverrfaglig samhandlingsteam i arbeidet med elever med store utfordringer			X	
	T2	Ts9	Skolene benytter kommunens kompetansemiljøer i det forebyggende arbeidet			X	
	T3	Ts10	Kommunen legger til rette for alternative skolearenaer for elever med store og sammensatte behov				X
Hjem og skole samarbeider om elevenes læring og livsmestring	T1	Ts11	Skolen utvikler en plan for foreldremøtene for hvert av skolens trinn og SFO			X	
	T2	Ts12	Skolen legger til rette for at foreldre tar del i sitt barns opplæring			X	
	T3	Ts13	Skolen utvikler en struktur for utviklingssamtalene som sikrer dialog		X		
	T4	Ts14	Skolen utarbeider en rutine for forventningsavklaring mellom foreldre og SFO		X		
	T5	Ts15	Kommunen i samarbeid med St. Marie læringssenter, utvikler kurs for nyankomne minoritetsspråklige foreldre med barn på barnetrinnet		X		
	T6	Ts16	St. Marie læringssenter er behjelpelige med at skolene når minoritetsspråklige foreldre med skriftlig informasjon om skolens rammer, innhold og aktiviteter		X		
	T7	Ts17	Skolene legger til rette for reell medvirkning gjennom rådsorganene, foreldreråd (FAU), samarbeidsutvalg (SU) og skolemiljøutvalg (SMU)			X	

Læringskvalitet og læringsutbytte							
SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET			2019	2020	2021	2022
Elever har sosial kompetanse og opplever tilhørighet og livsmestring	T1	Ts18	Skolene arbeider målrettet og forebyggende mot mobbing i henhold til <i>Opplæringslovens § 9a</i> og lokal prosedyre		X		
	T2	Ts19	Skolene benytter dialogbaserte metoder i arbeidet med forebygging av utenforskap.			X	
	T3	Ts20	Kommunen arbeider målrettet for at skolene blir godkjent som <i>Helsefremmende skoler</i>				X
	T4	Ts21	Skolene benytter <i>Trygghetssirkelen</i> eller lignende kompetanse som modell for å utvikle trygg tilknytning og trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner				X
	T5	Ts22	Skolene legger til rette for praktiske aktiviteter i kortere perioder for elever som har behov for en annen skolehverdag				X
	T6	Ts23	Skolene legger til rette for teknologi og hjelpemidler som gir muligheter for livsmestring og livslang læring			X	
	T7	Ts24	<i>St. Marie læringssenter</i> samarbeider med Østfold fylkeskommune om kombinasjonstilbudet for minoritetsspråklig ungdom		X		
Elever utvikler faglig kompetanse gjennom hele grunnskolen	T1	Ts25	Skolene bruker <i>Plan for språk og lesing som grunnleggende ferdighet og kommunal regneplan</i> aktivt i læringsarbeidet i alle fag		X		
	T2	Ts26	Skolene bruker læringssamtaler, språk og begreper i undervisningsarbeidet			X	
	T3	Ts27	Kommunen sikrer god organisering og godt innhold i særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring		X		
	T4	Ts28	Skolene legger til rette for høytpresterende elever med stort læringspotensiale	X			
	T5	Ts29	Kommunen gjennomfører pilotprosjekter i samarbeid med <i>Kulturskolen</i>				X
	T6	Ts30	Skolene gjennomfører intensiv opplæring før spesialundervisning vurderes			X	
	T7	Ts31	Kommunen implementerer nye fagplaner i tråd med fagfornyelsen		X		
	T8	Ts32	Kommunen inviterer aktuelle aktører til å delta i samarbeid med å knytte skole og arbeids- og samfunnsliv tettere sammen				X
Elevene anvender kunnskaper og ferdigheter i takt med egen læringsutvikling	T1	Ts33	Skolene legger til rette for praktisk og aktivitetsbasert tilnærming til læring		X		
	T2	Ts34	Skolene legger til rette for at elevene benytter digitale verktøy i sitt læringsarbeid			X	
	T3	Ts35	Skolene legger til rette for at elevene får utnyttet sitt læringspotensial og opplever mestring i læringsarbeidet	X			
	T4	Ts36	Skolene gir elevene framovermeldinger som grunnlag for elevenes videre læringsarbeid		X		
	T5	Ts37	Skolene benytter varierte læremidler				X
Elever får være entreprenørielle* i sitt læringsarbeid	T1	Ts38	Skolene legger til rette for at elevene får være entreprenørielle i sitt læringsarbeid				X
	T2	Ts39	Kommunen tar initiativ til samarbeid med lokalt næringsliv				X
	T3	Ts40	Kommunen oppfordrer skolene til å bruke koding i relevante fag			X	

Elever er aktive i egen læring og opplever reell innflytelse i skolehverdagen	T1	Ts41	Skolene legger til rette for at elevene er aktivt medvirkende i vurdering av egen læring	X			
	T2	Ts42	Kommunen utarbeider en rutine for samarbeidet mellom <i>Ungdommens bystyre</i> og elevrådskontaktene ved skolene	X			
	T3	Ts43	Skolene legger til rette for at elevene utvikler demokratisk kompetanse			X	
	T4	Ts44	Skolene benytter elevundersøkelsen til å styrke arbeidet med elevmedvirkning				X
SFO er en læringsarena der skolefritidspedagogikk skal styrke barnas faglige og sosiale utvikling	T1	Ts45	Kommunen sikrer et likeverdig tilbud i SFO		X		
	T2	Ts46	SFO legger til rette for at elevenes interesser danner grunnlag for vennskap, læring og mestring		X		
	T3	Ts47	SFO legger til rette for at elevene får erfare å være betydningsfulle for fellesskapet		X		
	T4	Ts48	SFO legger til rette for at det fysiske miljøet ved skolen brukes aktivt og bevisst				X
	T5	Ts49	Skolen etablerer samarbeid med lag, foreninger og <i>Kulturskolen</i>				X
	T6	Ts50	SFO benytter <i>Trygghetssirkelen</i> eller lignende kompetanse som modell for å utvikle trygg tilknytning og trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner				X
	T7	Ts51	Kommunen ser nærmere på hvordan øke andelen barn i SFO		X		

Kompetanse og rekruttering							
SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET			2019	2020	2021	2022
Skolene har godt kvalifiserte medarbeidere	T1	Ts52	Skolene benytter kompetanseutviklingspakken <i>Realfagsløyper</i>		X		
	T2	Ts53	Skolene benytter kompetanseutviklingspakken <i>Språkløyper</i>		X		
	T3	Ts54	Kommunen og skolen sikrer at ansatte behersker verktøy for kartlegging og analyse		X		
	T4	Ts55	Kommunen sikrer at SFO har minst en person som er sertifisert i <i>Trygghetssirkelen</i>			X	
	T5	Ts56	Kommunen legger til rette for at skolen har kompetanse i norsk som andrespråk			X	
	T6	Ts57	Kommunen legger til rette for at skolen har spesialpedagogisk kompetanse				X
	T7	Ts58	Kommunen legger til rette for at skolen har kompetanse i IKT		X		
	T8	Ts59	Kommunen legger til rette for at leder for SFO har høyskoleutdanning innen pedagogikk eller annen relevant utdanning				X
	T9	Ts60	Kommunen legger til rette for at ikke-pedagogisk personale i SFO og skole skal ha grunnutdanning som fagarbeider eller tilsvarende				X

(X = år for evaluering/status og rapportering i Kvalitetsmeldingen)

Antall elever pr skole / trinn:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Sum
Alvimhaugen barneskole	25	23	15	20	24	18	24				149
Borgen barneskole	48	45	50	37	43	53	44				320
Grålum barneskole	72	62	71	54	72	50	56				437
Grålum ungdomsskole								97	116	107	320
Hafslund barneskole	41	51	50	43	73	65	71				394
Hafslund ungdomsskole								111	124	108	343
Hafslundsøy barneskole	25	43	28	36	47	35	34				248
Hannestad barneskole	40	38	47	48	42	46	46				307
Hornnes barneskole	30	33	39	27	41	54	38				262
Jelsnes barneskole	11	10	6	5	14	11	8				65
Kruseløkka ungdomsskole								196	175	159	530
Kurland barneskole	60	64	60	89	79	62	69				483
Lande barneskole	58	65	59	59	98	75	69				483
Navestad barneskole	13	15	6	13							47
Sandbakken barne- og ungdomsskole	38	46	50	36	49	49	38	111	71	100	588
Sandesundsveien barneskole	60	73	64	62	61	66	66				452
Tindlund barneskole	57	48	54	56	71	54	70				410
Tindlund ungdomsskole								91	90	92	273
Ullerøy barneskole	11	18	10	12							51
Varteig barne- og ungdomsskole	31	30	34	32	42	30	28	64	75	66	432
Sum	620	664	643	629	756	668	661	670	651	632	6594

